

COVID-19 και πεπτικό σύστημα: δεδομένα από τις πρόσφατες μελέτες

1. Συμπτώματα από το πεπτικό σύστημα (ναυτία, κοιλιακό άλγος, διάρροιες) ενδέχεται να εμφανίσει έως και 50% των ασθενών με COVID-19.
2. Τα συμπτώματα από το πεπτικό σύστημα πολλές φορές προηγούνται αυτών του αναπνευστικού.
3. Υπάρχουν ενδείξεις πως όταν η νόσος εκδηλώνεται αρχικά με συμπτώματα από το πεπτικό σύστημα, οι ασθενείς έχουν μάλλον δυσμενέστερη πρόγνωση.
4. Ο COVID-19 είναι παρόν στις εκκρίσεις του γαστρεντερικού σωλήνα και RNA από τον ιό ανιχνεύεται στα κόπρανα. Κατά συνέπεια, η κοπροανοστοματική οδός μετάδοσής του δεν μπορεί να αποκλειστεί.
5. 20-30% των νοσούντων με COVID-19 παρουσιάζει διαταραχές της ηπατικής βιοχημείας. Αιτίες αποτελούν η απευθείας τοξικότητα του ιού στα ηπατοκύτταρα/κύτταρα χολαγγείων, ανεπιθύμητες ενέργειες φαρμάκων και η συστηματική φλεγμονή.
6. Πιθανά υψηλότερο κίνδυνο για σοβαρή νόσηση από COVID-19 έχουν οι ασθενείς με ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις νόσους του εντέρου (νόσο Crohn και ελκώδη κολίτιδα) εφ' όσον λαμβάνουν ανοσοκατασταλτική αγωγή, έχουν διαταραχή της θρέψης, είναι ηλικιωμένοι ή έγκυες, έχουν υποκείμενα παθολογικά προβλήματα (π.χ. αρτηριακή υπέρταση, σακχαρώδης διαβήτης).
7. Οι ιατρικές εταιρείες διεθνώς (ASGE, ESGE, Crohn's and Colitis Foundation κ.ά) έχουν εκδώσει οδηγίες σχετικά με τις ενδοσκοπήσεις πεπτικού και τον χειρισμό ασθενών με ιδιοπαθείς φλεγμονώδεις νόσους του εντέρου. Ενδεικτικά:

[https://els-jbs-prod-cdn.literatumonline.com/pb/assets/raw/Health%20Advance/journals/ymge/GIE-D-20-00499%20 Roy-1584643794760.pdf](https://els-jbs-prod-cdn.literatumonline.com/pb/assets/raw/Health%20Advance/journals/ymge/GIE-D-20-00499%20Roy-1584643794760.pdf)

https://www.esge.com/assets/downloads/pdfs/general/ESGE_ESGENA_Position_Statement_gastrointestinal_endoscopy_COVID_19_pandemic.pdf

<https://www.crohnscolitisfoundation.org/coronavirus-update/adults>

Ενδεικτική βιβλιογραφία

1. Xiao F, Tang M, Zheng X, et al. Evidence for gastrointestinal infection of SARS-CoV-2. *Gastroenterology* 2020; pii:S0016-5085(20)30282-1
2. Gu J, Han B, Wang J. COVID-19: Gastrointestinal manifestations and potential fecal-oral transmission. *Gastroenterology* 2020; pii:S0016-5085(20)30281-X
3. Mao R, Liang J, Shen J, et al. Implications of COVID-19 for patients with pre-existing digestive diseases. *Lancet Gastroenterol Hepatol* 2020; pii: S2468-1253(20)30076-5
4. Pan L, Mu M, Ren HG, et al. Clinical characteristics of COVID-19 patients with digestive symptoms in Hubei, China: a descriptive, cross-sectional, multicenter study. *Am J Gastroenterol* 2020; epub ahead of print